

No. of Pages : 4

Code : CSM-6
Subject : GENERAL STUDIES – 3
Question Paper

Time : 3 Hours

Max. Marks : 150

વિભાગ – A

- (૧) પ્રશ્નક્રમાંક : 1 થી 10.
(૨) બધા જ 10 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.
(૪) જવાબ આશરે 30 થી 40 શબ્દોમાં લખવાં

PART – A

1. Question No. 1 to 10.
2. Attempt **all 10** questions.
3. **Each** question carries **3** marks.
4. Answer should be given approximately in **30 to 40** words.

- પ્ર. 1. ટેકાનો ભાવ અને ખરીદભાવ વચ્ચે શું તફાવત છે? આ સંદર્ભે CACP (Commission for Agriculture Costs and Prices) ની શી ભૂમિકા છે? **3**
What is the difference between support price and procurement price ? What is the role of CACP (Commission for Agriculture Costs and Prices) in this regard ?
- પ્ર. 2. ગાંધીનગર ખાતે અમલમાં આવેલ G-Bike પ્રોજેક્ટ અને એના હેતુઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. **3**
Discuss in short the G-Bike project implemented in Gandhinagar with its objectives.
- પ્ર. 3. બ્લ્યુ વ્હેલ ચેલેન્જ શું છે? તાજેતરમાં તે વૈશ્વિક ચિંતાનું કારણ કેમ બન્યું છે? **3**
What is the Blue Whale challenge ? Why has it become a global concern recently ?
- પ્ર. 4. ભારત સરકાર દ્વારા મૂકવામાં આવેલાં મોબાઈલ એપ “આરંભ” (Aarambh) ની શી વિશેષતાઓ છે? **3**
What are the features of “Aarambh” mobile app launched by Government of India ?
- પ્ર. 5. વિશ્વ હેરીટેજ સમિતિનું 41 મું સત્ર ક્યાં યોજાયું હતું? આ સત્રની ભારત માટે ફળશ્રુતિ શું છે? **3**
Where was the 41st Session of World Heritage Committee held ? What is India’s take away from this Session ?
- પ્ર. 6. SAFAR એ પૃથ્વી વિજ્ઞાન મંત્રાલયની પહેલ છે. તેનો હેતુ શું છે? **3**
SAFAR is an initiative of the Ministry of Earth Sciences. What does it aim at ?
- પ્ર. 7. ભારતીય અવકાશ સંશોધન કેન્દ્ર દ્વારા મૂકવામાં આવેલા જીઓ-પોર્ટલનું નામ શું છે? તેના દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી વિવિધ એપ્લિકેશન સેવાઓ કઈ છે? **3**
What is the name of geo-portal launched by Indian Space Research Organization ? Which are the various application services provided by it ?

P.T.O.

CSM-6

-2-

- પ્ર. 8. “કાર્બન પોઝીટીવ એરિયા” નો શું અર્થ થાય છે? 3
What is the meaning of “Carbon Positive Area” ?
- પ્ર. 9. SHe-Box શું છે? 3
What is SHe-Box ?
- પ્ર. 10. IRV2020 વિશે ટૂંકમાં જણાવો. 3
Give details about IRV2020 in brief.

વિભાગ – B

- (૧) પ્રશ્નક્રમાંક : 11 થી 16.
(૨) બધા જ 06 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.
(૪) જવાબ આશરે 50 થી 60 શબ્દોમાં લખવાં

PART – B

1. Question No. 11 to 16.
2. Attempt all 06 questions.
3. Each question carries 5 marks.
4. Answer should be given approximately in 50 to 60 words.

- પ્ર. 11. સ્વાઈન ફ્લૂ એટલે શું? તે કેવી રીતે ફેલાય છે? 5
What is Swine Flu ? How is it spread ?
- પ્ર. 12. તાજેતરમાં ભારતીય મહિલા રમતવીરોએ આંતરરાષ્ટ્રીય રમતગમતના ફલક ઉપર નોંધપાત્ર દેખાવ કર્યો છે. ભારતીય રમતગમતના નવા પરિમાણની ચર્ચા કરો. 5
Indian sportswomen have made noteworthy performance on the international arena recently. Discuss this new dimension of Indian sports.
- પ્ર. 13. સેવાક્ષેત્રના મુખ્ય ઘટકો શું છે અને ભારતના કુલ ઘરગથ્થુ ઉત્પાદનમાં તેમનો વિશાળ હિસ્સો શા કારણે છે? 5
What are the major constituents of Tertiary Sector and what has led to its huge share in India’s Gross Domestic Product ?
- પ્ર. 14. ભારતમાં લઘુ અને નાના સંસ્થાનોની મુખ્ય સમસ્યાઓ જણાવો. આ સમસ્યાઓ ઉકેલવા માટેના પગલાંઓનું સૂચન કરો. 5
Mention the main problems of micro and small enterprises in India. Suggest measures to solve these problems.

- પ્ર. 15. શું તમે સંમત છો કે 14 મા નાણાકીય આયોગની ભલામણોએ સહકારી સંઘવાદની ભાવનાને પ્રબળ બનાવી છે? ચર્ચા કરો. 5
Do you agree that recommendations of 14th Finance Commission have promoted the spirit of co-operative federalism ? Discuss.
- પ્ર. 16. “IoT” – “ઈન્ટરનેટ ઓફ થીંગ્સ” શું છે? રોજીંદા જીવનમાં તેની ઉપયોગીતાની ચર્ચા કરો. 5
What is internet of things – IoT ? Discuss its usage in day-to-day life.

વિભાગ – C

- (૧) પ્રશ્નક્રમાંક : 17 થી 28.
(૨) નીચેના 12 પૈકી ગમે તે 09 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. ફક્ત પ્રથમ 09 લખાયેલાં પ્રશ્નો જ ધ્યાને લેવામાં આવશે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના 10 ગુણ છે.
(૪) જવાબ આશરે 120 થી 130 શબ્દોમાં લખવાં.

PART – C

1. Question No. 17 to 28.
2. Attempt any 09 out of 12 questions. Only the first 09 attempted questions would be considered.
3. Each question carries 10 marks.
4. Answer should be given approximately in 120 to 130 words.

- પ્ર. 17. “ન્યુક્લીયર સપલાયર્સ ગ્રુપ” શું છે? શા માટે તેનું સભ્યપદ મેળવવું ભારત માટે મહત્વનું છે? 10
What is Nuclear Supplier’s Group ? Why is it important for India to gain its membership ?
- પ્ર. 18. કેવી રીતે વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી અને નવીનીકરણ ભીડ નિવારવામાં અને શહેરી ગતિશીલતામાં સુધારો કરવામાં મદદ કરે છે? 10
How science, technology and innovation helps in avoiding congestion and improve urban mobility ?
- પ્ર. 19. શહેરના વિદ્યાર્થીઓને દૂરના ગ્રામિણ વિસ્તારના વિદ્યાર્થીઓની સરખામણીમાં ગુણવત્તાવાળા સિક્ષકોનો દેખીતો ફાયદો છે. આ સંદર્ભે અધ્યાપનશાસ્ત્રમાં ઈન્ફરમેશન એન્ડ કમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી મહત્વની ભૂમિકા શી રીતે ભજવી શકે અને ગુજરાત સરકાર દ્વારા અત્યાર સુધીમાં કયા પગલા લેવામાં આવ્યાં છે? 10
The students of cities have an obvious advantage of quality teachers as compared to the students of the remote rural areas. How can information and communication technology play a vital role in pedagogy and what are the moves taken by government of Gujarat so far in this regard ?
- પ્ર. 20. આર્થિક સૂધારાઓ શા માટે જરૂરી હતા અને આ આર્થિક સૂધારાઓ કઈ રીતે ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ અને વૈશ્વિકરણના વિશાળ ચોકઠામાં પ્રતિબિંબિત થાય છે? 10
Why were economic reforms necessary and how do these economic reforms find reflections within the broad framework of liberalisation, privatisation and globalisation ?

CSM-6

-4-

- પ્ર. 21. શા માટે કોઈપણ આંતરમાળખાકીય પ્રોજેક્ટનું સોશિયલ ઈમ્પેક્ટ અસેસમેન્ટ કરવું જરૂરી છે? કોઈપણ એક પ્રોજેક્ટનું ઉદાહરણ લઈ સમજાવો. 10
Why is it necessary to make social impact assessment of any infrastructure project ? Explain by taking an example of any one project.
- પ્ર. 22. “નીતિ-આયોગના ખ્યાલે ભારતની વિકાસ આયોજનની પ્રક્રિયાને સંપૂર્ણપણે એક નવું પરિમાણ આપ્યું છે.” ટિપ્પણી કરો. 10
“The idea of NITI Aayog has given a completely new dimension to the process of development planning in India”. Comment.
- પ્ર. 23. ભારતમાં સાર્વત્રિક આરોગ્ય વિષયક સેવાઓ પૂરી પાડવા સંબંધિત પડકારો અને ઉપાયોની ચર્ચા કરો. 10
Discuss the challenges and measures related to providing universal healthcare services in India.
- પ્ર. 24. ભારતમાં ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્ષની મુખ્ય વિશેષતાઓનું વર્ણન કરો. રાજ્યોને નાણાકીય નુકશાનની ભીતિના સંદર્ભે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા શું પગલાં લેવામાં આવ્યાં છે? 10
Describe main features of Goods and Service Tax in India. What measures are taken by the Central Government to tackle the apprehensions of the states with regard to financial losses.
- પ્ર. 25. જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થાની ભૂમિકા અને મહત્વ ઉપર નોંધ લખો. તેમાં જરૂરી સુધારાઓ સૂચવો. 10
Write a note on the role and importance of Public Distribution System. Suggest needful improvements in it.
- પ્ર. 26. “ ભારતે સંપૂર્ણપણે જૈનીનીક રીતે સુધારેલાં પાક (GM) ઉપર અવલંબન રાખવાને બદલે તેની સમૃદ્ધ જૈવ વિવિધતાની જાળવણી કરી કૃષિના ભવિષ્યને સલામત કરવું જોઈએ.” વિવેચનાત્મક ટિપ્પણી કરો. 10
“To ensure a safe future of agriculture, India should preserve its rich biodiversity instead of completely depending on Genetically Modified (GM) crops. Critically Comment.
- પ્ર. 27. ગુજરાત સરકારે તાજેતરમાં નશાબંધી કાયદામાં બૂટલેગીંગ અને દારૂના સેવન સામે કડક શિક્ષાત્મક ઉપાયો દાખલ કર્યાં છે, રાજ્યના સામાજિક-આર્થિક પાસાના સંદર્ભમાં તેની જરૂરિયાતની ચર્ચા કરો. 10
The Government of Gujarat has recently inserted stringent punitive measures in the Prohibition Law against bootlegging and consumption of alcohol. Discuss its requirement in reference to the socio-economic aspect of the state.
- પ્ર. 28. ટ્રાન્સપેસિફિક ભાગીદારી (TPP) માંથી યુ.એસ.એ.ના ખસી જવાથી તેની ભારત ઉપર શી અસર થશે? 10
What will be the effect of the withdrawal of USA from the TPP (Trans Pacific Partnership) on India ?